

Ds. J.J. Roodsant

Zingen: Psalm 25 : 8

Lezen : Psalm 72

Gebed

Zingen : Psalm 72 : 7, 11

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Psalm 72, en daarvan het 12^e vers. Daar lezen we Gods Woord en onze tekst als volgt:

*Want Hij zal den noodruftigen redden, die daar roept;
mitsgaders den ellendige, en die geen Helper heeft.*

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. De Koning Die redt.
2. De noodruftige die roept.
3. De ellendige die geen helper heeft.

1. De Koning Die redt.

Geliefden, koning David ligt in Jeruzalem op zijn sterfbed. En wanneer u het laatste vers van onze tekstpsalm in herinnering roept, dan staat daar dat de gebeden van David, den zoon van Isaï, een einde hebben. Dan is ook voor koning David het ogenblik aangebroken waarop het tijdelijke met het eeuwige zal moeten worden verwisseld. Ach, wij mensen zijn allen sterfelijke mensen, en elk ogenblik kan de dood in de vensteren van ons levenshuis klimmen; soms zo onverwacht, maar het gebeurt! Och, houdt u er rekening mee? Of denkt u, dat het alleen maar bij een ander zo is?

Voor koning David is het stervensuur is aangebroken, en nu wordt hij door de Heere en door het werk van de Heilige Geest, in zijn ziel verwaardigd om op dat sterfbed een gebed te doen; een gebed voor Sálomo, zo zegt het begin van onze tekstpsalm; een gebed voor zijn beminde zoon, wiens naam betekent: vredevorst.

Maar wanneer u die tekstpsalm goed meegelezen hebt, of thuis nog eens een keer zult overlezen geliefden, dan komt u erachter dat de woorden van die tekstpsalm en de werkelijkheden van die tekstpsalm dingen beschrijven waarvan wij achteraf moeten zeggen, dat die nooit waarheid zijn geworden in het leven van die lijfelijke zoon van David, van koning Sálomo. En dan blijkt zo kostelijk dat koning David, door het werk van de Heilige Geest, als het ware óver de troon van zijn eigen zoon Sálomo mag heen zien naar Hém, naar de meerdere Sálomo, de ware Zone Davids, de Heere Jezus Christus, de eeuwenlang beloofde Messias, de Christus, de Zone Gods en de Zoon des mensen, door Wie God de Vader Zijn welbehagen gelukkig zal doen voortgaan. Koning David heeft dus als het ware die gróte Zoon van hem, de Heere Jezus Christus, op de troon zien zitten. En als u dan onze tekstpsalm gaat lezen, o dan krijgt die tekstpsalm een geweldige dimensie; want dan gaat het in die tekstpsalm over de ambten, de naturen, de staten, de werkzaamheden, ja de gebeurtenissen en de verrichtingen van die Heiland en Zaligmaker, die gezalfde Heere Jezus Christus. Zijn zachtmoedigheid, Zijn beminlijkheid, Zijn dierbaarheid, Zijn volzaligheid en Zijn wereldwijd bevrijdend, verlossend, reddend, zaligend en overwinnend werk wordt in onze tekstpsalm door koning David onder woorden gebracht. Het overwinnende werk van koning Sálomo mag dan geweldig zijn, maar het overwinnende werk van die meerdere Sálomo is nog veel groter. Want met Pinksteren is de Heilige Geest uitgestort, en na Pinksteren waaiëren de getuigen van de Heere Jezus uit, tot aan het einde der aarde, waardoor het Woord des Heeren opklinkt in talloze landen van de wereld. En door dit wereldwijde werk van Koning Jezus vergadert Hij Zijn Kerk uit alle volken, geslachten, talen en natiën, tot de verheerlijking van de drie-enige God. O, met Psalm 72 zien wij op die lieve Zaligmaker, die lieve Heiland, Die in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid, uit liefde voor Zijn Vader en uit liefde voor de gekenden Gods, tegen Zijn Vader zegt: “Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven, Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.”

Wanneer er dan ook in onze tekst gesproken wordt over “Hij”, dan staat dat er niet omdat de psalmist niet zou weten om wie het gaat; dan staat dat daar niet uit oneerbiedigheid, zoals de kinderen dat misschien wel eens zeggen: hij; zo van: die daar. Nee geliefden, dan staat daar in onze tekst: Hij; omdat er ten diepste maar één “Hij” bedoeld kan worden, en omdat er dus als vanzelf verwezen wordt naar die ene Hij, naar die Ene, Die door de HEERE der heirscharen verhoogd is, en Die van Hem een Naam boven alle naam heeft ontvangen, de enige Naam door Welken zondaren moeten zalig worden. Voor de ganse uitverkoren Kerk is er maar één “Hij” en is er maar één Naam, en dat is de Naam, dat is Hij, die lieve, dierbare, aanbiddelijke en beminlijke, hemelse Bruidegom, Die blank is en rood, en Die de banier draagt boven tienduizend; Hij, de Schoonste aller mensenkinderen, in Wiens lippen genade is uitgestort; en Die in een weg van recht, de gekenden Gods, die Hem geschonken zijn in de Raad des Vredes, zal redden, verlossen, reinigen, zaligen, en een plaats geven in het harte Gods, waar ze zich uit gezondigd hebben.

Hij is Degene van Wie we, met ons 1e aandachtspunt, zeggen “*de Koning Die redt.*”; Dat is Hij, de Heere Jezus Christus. Hij is de Koning Die redt. En nu moet ik zeggen dat de Naam van die Koning weliswaar op veler lippen is, maar dat die Koning in werkelijkheid door zeer weinigen met het hart wordt

gekend. Och, wie van ons zou niet weten dat die Koning “Jezus” heet? Maar voor de meeste mensen is die Naam niet méér dan een naam van vijf letters. En dat komt dan ook zo duidelijk openbaar in de praktijk van het leven; want de mensen zéggen dan wel – zeker tegen een dominee – dat die meerdere Sálomo hún Koning is; maar uit de praktijk van het bestaan blijkt dat ze geen lust en geen liefde hebben om naar de wetten en de voorschriften van die Koning te leven; de geboden van die Koning lappen ze aan hun laars. Kijk maar naar hun bestaan – goed, op zondag twee keer onder de bediening van het Woord; best; maar daarna..., dan moet ik het eerlijk zeggen, dat bij de meeste mensen dat eigen ik op de troon zit. Niet Koning Jezus, maar dat eigen ik. Moet u maar eens horen wat mensen talloze keren zeggen; dan zeggen ze: “Nou, ik vind”; of: “ik doe”; of: “ik ga”; of: “ik meen.” Het is alles ík wat de klok slaat. En al is het dan groot als een mens een ingetogen levenswandel heeft en als hij op een rechtzinnige grondslag staat..., maar dat eigen ik.... En als u voor Gods rechterstoel moet verschijnen omdat het aardse leven is afgesneden, en dat ík zit daar op de troon in de troonzaal des harten, dan moet ik het u eerlijk zeggen hoor: Dan is het kwijt voor u, dan is het eeuwig kwijt; want dan komt daar openbaar dat u niet gewild hebt dat Hij, die meerdere Sálomo, Koning over uw leven was. Want ondanks een goed kerkelijk leven, het voorrecht van gedoopt te zijn en de goede zaak van de openbare belijdenis te kennen, o als dat ík op de troon zit, dan zult ge ontvangen naar wat ge verdiend hebt, en dus zult ge eeuwig branden in de vlammen van de hel. Dan zijn er zovelen die het mooi vinden klinken: de Heere Jezus, de meerdere Sálomo, de Koning Die redt, maar die zichzelf veel te goed achten om de Koning Die redt, om hulp te gaan vragen; om tot de Koning Die redt te gaan bedelen: “Ach Heere, red me toch.” Dan blijken er ontelbaren te zijn die zichzelf veel te hoog hebben staan om op de knieën te liggen voor die Koning en te smeken om Zijn zaligmakend werk. Dan moeten we het eerlijk zeggen – kijk maar om u heen, kijk maar naar het leven van ontelbaren - dan is er niets te vinden van die Koning Die aanbeden zou moeten worden, die Koning Die het leven zou moeten bepalen, die Koning Die het bestaan zou moeten kleuren. Maar hoe is het dan bij ú, geliefden? U kunt natuurlijk bij uzelf denken dat het bij u allemaal best in orde is, maar u vergeet toch niet dat God een alwétend God is? U vergeet toch niet dat Hij uw hart kent, dat Hij dwars door u heen kijkt, en dat Hij precies ziet wie daar in die troonzaal des harten op de troon zit? Ik kan me voorstellen dat u misschien bij uzelf denkt hoe u het nu kunt wéten of de Heere Jezus Koning is in uw hart; of die meerdere Sálomo in waarheid daar zetelt. Wel, geliefden, dan moet ik bij het begin beginnen: want wij mensen, wij hebben in het paradijs, in Adam, voor het eigen ik gekozen; en wij mensen hebben ons in een drievoudige dood geworpen; o wij mensen hebben de Heere moed- en vrijwillig de rug en de nek toegekeerd, en we hebben koning satan aanbeden. We zijn voor hém op de knieën gegaan, omdat we dachten dat we daardoor zelf als God zouden zijn. En koning satan dienen we van nature; dat betekent: zoals we geboren zijn, stuk voor stuk, met ons hele hart en met ons hele bestaan. En de Heere Jezus maakt dat zo duidelijk, als Hij tegen de Joden in hun natuurstaat zegt: “Gij zijt uit den vader den duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen. Die was een mensenmoorder van den beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven.” Hoort u het, wat er allemaal gezegd wordt? En laat u het niet het ene oor ingaan en het andere weer uit; want daarmee zegt de Heere Jezus, dat wij mensen, van nature leugenaars

zijn, liefhebbers van onszelf, en dat van nature in ons hart, het eigen ik daar koning is. Wij mensen krijgen er liever een troon bij, dan dat we een troon kwijtraken, en we zetten er veel liever een kroon bij op, dan dat we een kroon afzetten. Och, wat voelen de kinderen zich geweldig als ze koninkje spelen; met een mooie kroon op het hoofd en met een mooie mantel om de schouders door de kamer schrijden; als je koning bent, dan voel je je wat, nietwaar? Bij ons, mensen, zit van nature dat ik op de troon, en is van nature de satan onze koning. We moeten dus van koning veranderen, wil het waar zijn dat die meerdere Sálomo bij ons op de troon zit; we moeten dus van koning verwisselen. Er moet een verandering in ons leven komen, nee, er moet een vernieuwing in ons leven komen; we moeten bij de ene koning vandaan gehaald worden en bij de andere gebrácht worden. En dat wil nu geen mens van nature. “Ja maar”, zegt u misschien, “ik ben vanavond toch niet voor niets hier?” O, dan kent u uzelf nog maar slecht; want er is geen mens van nature die graag koning-af wil worden, om de Heere Jezus als Koning op de troon te zetten. Ja, als de Héere in uw leven komt te werken, onwederstandelijk, dan wordt alles anders, dan gaat er wat gebeuren, want dan gaat Hij een mensenkind leiden op de weg der wedergeboorte; en dat is een weg die naar beneden gaat, een afgaande weg, een weg van kwijtraken. Dan raakt die mens steeds meer van zichzelf kwijt. Ja, dan raakt die mens ten slotte zichzelf kwijt, want dan moet hij sterven en omkomen onder het verdoemende en het wraakoefenende recht Gods. O geliefden, als de Heere werkelijk in uw leven begint, dan gaat Hij u, naar Johannes 16 : 8, overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Als u die Koning Jezus werkelijk wilt leren kennen, dan moet u gaan ontdekken dat u het béeld Gods bent kwijtgeraakt, en dat u dus niet meer weet wat ware kennis, gerechtigheid en heiligheid is! Dan moet u leren kennen dat u in uzelf een doodschuldige, een doemwaardige en een helwaardige bent; en dat u vanwege het verbreken van het werkverbond de Heere tegen u hebt, en dat Hij u naar Zijn recht en gerechtigheid zal verdoemen en wegwerpen in de hel. Als de Heere in waarheid in uw leven begint – en ik gun u dat met mijn hele hart – dan brengt Hij u in die weg op dat punt waar u het hoofd op het blok moet leggen en waar u alleen nog maar uit kunt roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren.” Want weet u, die meerdere Sálomo, die Koning der koningen, wordt een mens slechts geschonken van achter het recht, en dus... nadat een mensenkind met zichzelf is omgekomen; nadat een mensenkind het recht Gods heeft moeten billijken, toevallen en omhelzen, en nadat een mensenkind de dood heeft moeten schrijven op alles van zichzelf. Een mens verandert pas van koning als hij voor de poorten van de hel terecht is gekomen, als hij zijn eigen verdiende plekje in die hel heeft gezien en als hij het heeft gezegd: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” Dan pas wordt daar die Koning, van Israels God, geschonken. Want het staat toch in Psalm 89 : 8: “En onze Koning is van Israels God gegeven”; en in Jesaja 1 : 27 staat er : “Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid.” O, tegenwoordig beweren ze op vele plekken dat er genade vóór recht is, waarmee er ontelbaren worden bedrogen, want wat zegt Gods Woord? Genade dóór recht. De Heere heeft zo duidelijk gemaakt, dat wie zich niet aan de geboden Gods houdt, die zal sterven. Dan klinkt immers: ”Doe dat en gij zult leven”; en dus óók: doet gij het niet, dan zult gij sterven. En de Heere is een Waarmaker van Zijn woord. Hij kan niet van Zijn recht af geliefden, de Heere móet Zijn woord nakomen;

en daarom zal iemand die weg, die afgaande weg van het recht, moeten bewandelen, om die Koning, die Koning Jezus, in waarheid geschonken te krijgen. Als u nu denkt dat u die Koning Jezus geschonken hebt gekregen en dat die Koning in waarheid op de troon van uw hart zit, maar u weet helemaal niets van een weg van recht, dan begrijpt u het wel: dan is er ook niets van waar, dat die Koning in uw hart te vinden is. En als u denkt dat het voor u wel in orde is voor de eeuwigheid, omdat u Koning Jezus hebt aanbeden, en u hebt nog nooit iets gevoeld van de toorne Gods, dan moet u er maar op rekenen dat u zichzelf bedriegt. Want Koning Jezus word je alleen gechonken van achter het recht, en dus nadat u met uzelf bent omgekomen. En als u die Koning niet kent, en u komt voor Gods rechterstoel - hoort u goed? - dan hebt u geen Borg voor uw schuld; en dan zult u weggeworpen worden met een mannelijke wegwerping in die verschrikkelijke poel van vuur en sulfer. O, als het nog nooit voor u onmogelijk is geworden om zalig te worden, als het nog nooit voor u buiten hope is geworden, als u nog nooit aan de zijde Gods bent komen liggen, dan weet u nog niet Wie de Heere Jezus is; dan bent u nog nooit op het plekje geweest waar de Koning Die redt, is, en waar Hij een mensenkind komt op te rapen. Weet u welk plekje dat is? Dat is het plekje op het vlakke des velds. U kent die woorden waarschijnlijk wel. Op dat plekje moet u terechtkomen. En de weg van kermen en van roepen, de weg waarop de betaalpenningen van ons niet meer meedoen en waar Gods toorn wordt ervaren, is de enige weg is de enige weg waarlangs u op het plekje komt, waar u die Koning van Isrels God geschonken krijgt. Nu kunnen we ons zo voorstellen dat de godsdienst briest en brult tegen die ware weg. Want de godsdienst wil altijd handen en zakken vol hebben, met geloof, met gestalten, met aandoeningen en met teksten en versjes – en het is groot als de Heere die geeft, daar zeg ik niets van - maar die moeten allemaal meetellen. Maar och, zolang wij mensen nog iets van onszelf willen laten meetellen, hebben we die Koning nog nooit geschonken gekregen. Want de Heere Jezus is, als die meerdere Vredevorst, Degene Die een volkómen Zaligmaker is, niet een hálve Zaligmaker, niet een áánvullende Zaligmaker, maar een volkómen Zaligmaker. Wanneer u echter denkt dat u wat kunt meebrengen en wat kunt laten opschrijven bij de Heere dat mee moet tellen, dan is het kwijt voor u; dan hebt u die ware weg nog nooit bewandeld. Want dat zegt Gods Woord geliefden: ons bestaan zal uitgeledigd moeten worden van vat in vat; en onze kroon zal omgekeerd, omgekeerd en omgekeerd gesteld moeten worden. En wij mensen moeten het leren in onszelf walgelijk en verdoemelijk te zijn, om in droefheid over onze zonden over de aarde te gaan; en om in droefheid naar God, te roepen en te smeken tot die Koning of Hij ons redden wil. Wij zullen in een heilige wanhoop gebracht moeten worden, om alleen nog maar te kunnen zien op Hem, die meerdere Sálomo, Die Zijn leven heeft gegeven aan het vloekhout van Golgotha, om goddelozen, onrechtvaardigen, verlorenen en verdorvenen te redden en te behouden.

Weet u, dan zijn er in onze tijd mensen die het idee hebben dat velen zo gewillig zijn om gered te worden door die Koning, en dat er velen zijn die als het ware tegen die Koning zeggen: “Ach, geef mij maar de genadeslag.” Maar geliefden, dat is niet waar hoor, want daar vecht een mens tegen; hij moet niets van die Koning hebben; want als die Koning zijn leven komt te veroveren, dan wringt een mens zich in allerlei bochten om zolang mogelijk het nodige van zichzelf vast te houden, en om wat voor God te kunnen

aanbrengen. Zó zijn wij mensen, opkomend vanuit het werkverbond. Maar de Koning Die redt, ziet slechts uit naar de nooddriftige die roept en naar de ellendige die geen helper heeft, aldus onze tekst. Dezulken kunnen op Zijn hulp rekenen, dezulken mogen zeker zijn van Zijn aandacht; want voor dezulken heeft de Heere Jezus Zich aan het vloekhout van Golgotha laten beladen met zonde, schuld, vloek en toorn. Ja, voor dezulken die het moeten belijden een groot beest bij God te zijn. O, voor dezulken, die als het ware zien álles vezondigd te hebben bij de Heere, is de Heere Jezus afgedaald tot in de diepte van de hel; voor dezulken heeft die lieve Zaligmaker Zijn heerlijkheid in de hemel verlaten en heeft Hij de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen en is Hij die smartelijke lijdensweg gegaan, waarop Hij zelfs verlaten is geworden van God; ja waarop Hij zelfs tot in de diepste diepte van de hel heeft moeten afdalen, opdat dood, graf en hel overwonnen zouden worden. O, die Koning heeft Zich een doornenkroon laten opzetten en een spotkleed laten aantrekken, opdat degenen van wie de naam in de rol des Boeks geschreven staat, die als koning onderuit zouden gaan, en uit Hem en door Hem gekroond zouden kunnen worden met de door Hem verworven kroon der overwinning. O, de Heere Jezus is tot een Nooddriftige, Ellendige en Arme geworden, opdat nooddriftigen, ellendigen en armen door Hém gered, door Hem verlost, door Hem gezaligd zouden kunnen worden. Ja, Hij is opgestaan uit de doden en opgevaren ten hemel om dezulken uit het graf te doen opstaan en terug te brengen in het harte Gods, om eeuwig de Vader, de Zoon en de Heilige Geest groot te maken. O geliefden, weet u daar dan al van? En is die Koning, die meerdere Salomo, u dan al in waarheid geschonken geworden van achter het recht? Bent u wêrkelijk van koning veranderd? Kijkt het eens na in uw leven! En als u straks naar huis gaat, vraagt het u dan eens af wie de dienst bij u uitmaakt. Dan is dat Koning Jezus? Jongens, meisjes, toe, ziet dat nu eens na. Is die meerdere Salomo het, tot Wie je hebt mogen leren zeggen: “Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?”, wat die Saulus, die daar naar Damascus gaat, heeft leren zeggen? O geliefden, laat het toch eens nakijken van de Heere, want als u zich bedriegt, en u komt u eenmaal voor die Rechter van hemel en aarde, dán zult u het uit Zijn mond vernemen: “Ik ken u niet, gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt.” En weet u, dan moet ik u zo waarschuwen – immers, ik ben toch geroepen om u eerlijk te behandelen? -:er zijn zoveel mensen die zijn wat veranderd, maar die nooit van kóning zijn veranderd. O zeker, ze zijn uit de wereld weggetrokken en gekomen bij de godsdienst; en iedereen zegt het: “Oh, heb je die in de kerk gezien? Die kwam vroeger nooit, die leefde zich uit op het voetbalveld, die deed waar hij zelf zin in had, is dat niet geweldig.” En dat is het natuurlijk ook, ik doe daar niets vanaf hoor, maar als er niet meer met je gebeurt dan dat... En er zijn mensen, die van onverschillige slapers onder de bediening van Gods Woord tot geïnteresseerde luisteraars worden, die erbij betrokken zijn, hun Bijbel erbij hebben, die zó zitten te luisteren dat je vanaf de preekstoel kan zien hoeveel interesse er is. Elke dag weer zijn ze bezig met Gods Woord; ze vouwen hun handen en ze trachten het aangezicht des Heeren te zoeken. En als de rechte bediening opklinkt, o dan vallen ze erbij en dan zijn ze er vergenoegd mee. Maar als er niet meer is dan dat... Als mens kun je zijn omgezet en bijgekeerd, ja je kunt zelfs omgekeerd zijn. Maar u moet het straks maar eens uitproberen; als u zichzelf op dezelfde weg omkeert, dan gaat u wel de andere kant uit, maar u blijft wel op dezelfde weg nietwaar, en dan kom je

niet op je plekje. Want geliefden, u zult niet ómgekeerd moeten zijn, maar u zult van die brede weg ten eeuwigen verderve moeten zijn afgehaald en u moet op de weg nauwe weg gekomen zijn; u moet óvergezet zijn, door het ware, wederbarende werk Gods. Want dezulken die slechts omgekeerd zijn en niet meer dan een grote verándering in hun leven kennen, zijn nog nooit in waarheid van kóning veranderd. O zeker, het gaat er anders toe, en het leven is misschien op een bepaalde manier ook gewijzigd, maar die Kóning wordt gemist: Hij is hun nooit geschonken geworden van achter het recht. En die Koning heeft hen nog nooit gewassen in Zijn dierbaar bloed van al hun zonden, en Hij heeft nog nooit hun rekening betaald bij de hemelse Schuldheer, Hij heeft hen nog nooit, door Zijn verzoenend werk, als het ware aan de Vader teruggegeven. O, het ware, het belangrijkste en het diepste werk des Heeren wordt dan gemist. En waar het nieuwe hart wordt gemist, gaat het fout. Kinderen, hoort goed hoor, koning Saul kreeg van de Heere een ander hart, staat er in de Waarheid – en dat is geweldig natuurlijk – maar wanneer we koning Saul volgen, dan komen we erachter dat een ánder hart te kort is bij de Heere; hij komt óm in zijn ongerechtigheid. En hebt u Simon de tovenaer, wel eens gevolgd? Is dat niet geweldig? Simon de tovenaer is door de prediking zó veranderd: hij stopt onmiddellijk met zijn tovenaarspraktijken, en elke dag, niet alleen 's zondags, elke dag komt hij onder de prediking van de apostelen. Dat is wat, geliefden! En er staat in de Waarheid, ja het staat er werkelijk – u moet het maar eens lezen – dat hij gelóóft. Dan denk je: Dat is toch wel in orde met die man. Maar leest eens verder; als Petrus komt, o dan gaat die Petrus door het werk van de Heilige Geest aanwijzen dat zijn hárt niet recht voor God is. Van binnen zit nog datzelfde, natuurlijke hart, onvernieuwd door het werk van de Heilige Geest. En daar ga je mee verloren.

Ach weet u, zovelen in onze tijd drinken uit de bedwelmingsbeker van de godsdienst, en die gaan in verdoving en ijdele waan over de brede weg door de tijd, totdat ze hun ogen opslaan in de eeuwige pijniging; want geen mens met een verandering zal zalig kunnen worden. O, wat zegt het doopformulier duidelijk, in gehoorzaamheid aan Johannes 3 : 3 dat wij in het Rijk Gods niet kunnen komen, tenzij wij van nieuws geboren worden. Het onweerstandelijke, wederbarende werk van de Heilige Geest zal door u gekend moeten worden, heel persoonlijk; u zult dat moeten kennen, u zult daarvan moeten weten en erover moeten kunnen vertellen. En dat gun ik u van harte. Het is een persoonlijke zaak tussen u en de Heere. En weet u wie dat nu zullen leren kennen? Dat zegt ons tweede aandachtspunt: *de nooddruftige die roept*. Die zal mogen gaan ervaren dat die meerdere Salomo de Koning is Die redt. En wat is nu een nooddruftige? Dat is een mensenkind dat alles mist; dat alles mist voor het dagelijkse leven; het nodige heeft hij niet. Maar het gaat nog veel dieper, want een nooddruftige is een mensenkind dat in de nood gekomen is, omdat hij het nodige voor het gééstelijke leven mist. Die mens komt erachter dat hij tegen een goeddoend God heeft gezondigd; die mens gaat inleven, beleven en doorleven dat bij God álles is verknoeid en alles is verbeurd. Die mens gaat voelen, niet met zijn verstand maar met zijn hart, dat hij door éigen schuld weggeworpen zal worden in de hel, en dat hij nooit meer zalig kan worden, nooit meer! Dat is wat: nooit meer; nooit meer God grootmaken, nooit meer bekeerd worden; zonder God in de wereld te staan, geen deel te hebben aan de erve der heiligen, geen toekomst te hebben, en te zien, te komen op die plaats van

eeuwige smarten. Dezulken leren het dat ze onbekeerd zijn. Ach, ik sprak pasgeleden nog iemand en die zei tegen me: “Ja dominee, ik ben nog onbekeerd hoor. Maar goed, zullen we maar eerst koffie drinken?” Voelt u? Daar zit het ziet zo diep dat besef wat het is onbekeerd te zijn. Maar als de Heilige Geest waarachtig in je leven komt geliefden, dan ga je uitroepen, uithuilen en uitjammeren: “Ik ben nog onbekeerd, ik ben nog onbekeerd! Ik kan elk ogenblik weggeworpen worden in de hel!” - dan spreek ik natuurlijk uit eigen ervaring - dan heb je bij elke stap het gevoel dat de aarde zich onder je opent, net als bij een Korach, Dathan en Abiram, en dat je levend in de hel geworpen wordt. Dan leren dezulken het uitroepen, en niet zelden kruipend over de grond: “Is er dan nog enige middel? Is er voor mij nog raad?” Dan hebben ze 's nachts geen rust meer. Als de Heere in je leven begint - en wat hoop ik het toch voor u en jou - dan gaat Hij een mens tot zo'n nooddrufte maken. Dan gaat Hij hem laten beleven alles kwijt te zijn, alles verzondigd te hebben, alleen nog maar verloren te kunnen gaan. En dan wordt dat nóód in een mensenleven. Och, dan kun je niet meer zeggen na een ernstige preek: De dominee heeft het toch wel ernstig gezegd; ik begrijp het, ik moet bekeerd worden. En dan wordt het weer maandag en weer dinsdag! Dat kan dan niet meer, geliefden! Als de nood je opgebonden wordt vanwege je goddeloosheid, je verdoemdheid en je verlorenheid, heb je geen ogenblik rust meer. En dan besef je het dat er geen eten en drinken voor je is, in geestelijk opzicht, en dat het sterven zal moeten worden; dat het ómkomen zal moeten worden, want “de ziel die zondigt, die zal sterven.” En God eist Zijn beeld terug, geliefden van u en van jou en van mij. God eist Zijn beeld terug, en dat bent u kwijtgeraakt, dat hebt u weggeworpen in uw zondeval. En dat beeld krijgt u alleen maar terug door de Koning Die redt, de Heere Jezus Christus, het uitgedrukte Beeld Zijner Zelfstandigheid en het Afschijnsel Zijner heerlijkheid. En als u bevindelijk gaat zien dat beeld kwijt te zijn, God kwijt te zijn, en dan in de beleving geen Koning, Die redt te hebben voor je ziel, dan is alles kwijt, dan komt de mens in een heilige wanhoop. Ach, en dan zie ik zoveel mensen - en u bent wel eerlijk genoeg om dat toe te passen - die leven na de meest ernstige predicaties nog rustig verder in het opperste van de mast, aldus Spreuken 23 : 34, totdat... God Zelf een mens in het hart komt te grijpen, onweerstandelijk, en Hij de rust komt op te zeggen. Begrijpt u? Dan ligt daar voor u allen de noodzaak om in waarheid tot een nooddrufte te worden, om eerlijk gemaakt te worden door God, om gebogen naar huis te gaan, om je zonde en schuld op je schouders te gevoelen en te beseffen dat de Koning, Die redt, Die jou geschonken moet worden van achter het recht.

Maar geliefden, er zijn zoveel, zogenaamd rechtzinnigen, die zeggen tegen mij: “Och man, zo erg is het met die nood helemaal niet; je maakt het veel te erg, je jaagt de mensen de stuipen op het lijf, want die mensen zijn toch allemaal gedoopte mensen! Ja toch? Die dragen toch allemaal het teken van het verbond op hun voorhoofd? Die leven toch allemaal op het erf van het verbond, die zitten niet zelden twee keer per zondag in de kerk, die dragen in de collecte nog een flink steentje bij; het valt toch allemaal wel mee met die nooddrufte? En vooral als je dan nog érnstig bij de zaken betrokken bent?” Och geliefden, laat u niet bedriegen, want in onze tijd gaan er zoveel leugenaars rond; en de duivel is er altijd bij om u wat wijs te maken, om u de zakken en de handen vol te stoppen met beloften, om u kussens onder de oksels te naaien, en om tegen u te zeggen: “Mensenkind, niets aan de hand,

laat die sombere dominees maar lopen, trek je er maar niets van aan.” Maar nu het Woord geliefden: “De Koning Die redt.” De énige Koning Die redt, dat is de Heere Jezus Christus. En die Koning wordt u alleen geschonken van achter het recht, nooit ervóór, en dus zult u die weg moeten kennen om onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht óm te komen. Want alleen zó word je die Zaligmaker geschonken; en alleen zó zul je als nooddruftige ervaren hoe die lieve Heiland en Zaligmaker je nooddruft komt op te lossen, door uit te delen van het brood des levens en van het water des levens, en hoe Hij dé Bron des levens voor je komt te ontsluiten. O geliefden, elke nooddruftige in ons midden mag gewezen worden op die Zaligmaker en Heiland, Die de nooddruftige redt. Maar bent u dat dan al? Ben jij dat dan al? We willen eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 65, en daarvan het 2e zangvers:

*Een stroom van ongerechtigheden
Had d' overhand op mij;
Maar ons weerspannig overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalg dien Gij hebt verkoren,
Dien G' uit al 't aards gedruis
Doet naad'ren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.*

2. De nooddruftige die roept

En als de Heere een mensenkind waarachtig tot een nooddruftige komt te maken geliefden – en u begrijpt hopelijk wel dat ik u dat met mijn hele hart gun – dan maakt Hij er zó een altijd tot *een nooddruftige die roept*, zo zegt ons tweede aandachtspunt. Want dan wordt zo'n mensenkind door de Heilige Geest in de afzondering gebracht. Dan zoekt hij stille plekjes op, hetzij op de slaapkamer, in de schuur, of op het land; stille plekjes, om daar te roepen tot de Heere, om daar te smeken om Zijn ontferming, om daar de tranen de vrije loop te laten, en om te bidden: “Och Heere, red me toch, verlos me toch, bevrijd me toch, mag ik U toch eeuwig grootmaken; lieve Koning Jezus, kom me toch redden.” En dat doet zo'n mensenkind niet één keer, en ook niet slechts op een tweede of een derde dag; o nee, want zo'n menskind blijft roepen, die kan dat roepen, door het werk van de Heilige Geest, niet laten. En dan voelt u misschien wel wat ik zeggen wil. Och, ik ontmoet veel mensen die zeggen: “Dominee, ik weet het hoor, de Koning Die redt moet mij geschonken worden, maar dat moet bij de Héere vandaan komen, dus wacht ik het maar af.” U hebt het een tijdje geleden misschien ook wel gelezen dat op Urk de jongelui op zaterdagavond gewoon naar de disco gaan, en dat zeggen ze: “Als de Heere me hebben wil, dan pakt Hij me maar, dan haalt Hij me maar uit de disco.” En zo leven ze rustig in goddeloosheid, in drankmisbruik en in drugsgebruik verder. Maar u voelt hopelijk wel, dat dit het gemis van het ware werk Gods komt te verraden, want als het ware werk des Heeren wordt ervaren, dan gaat die mens roepen; als iemand waarachtig door het werk van de Heilige Geest tot een nooddruftige wordt, dan gaat hij kermen tot God. En het zal een mens ook niet helpen als eens onder een preek ernstig geraakt is geworden, en tegen de Heere heeft gezegd: “Heere, ik heb het gehoord, die Koning moet ik kennen, Heere schenk Hem me toch”; en je vraagt het één keer, twee keer of drie keer, om dan, als het eeuwigheid

voor je wordt, in alle eerbied gesproken, tegen de Heere te zeggen: “Maar Heere, ik heb het toch gevraagd.” O geliefden, als er waar werk van de Heere in de ziel is, dan komt daar als vrucht openbaar dat zo’n nooddruftige niet één week, niet één maand roept, of niet één jaar roept; O, al moet hij dertig jaar in zijn ongeluk over de aarde gaan, roepende, smekende om die Koning, dan roept hij dertig jaar, want hij kan Hem niet meer missen. Zo’n mens gaat zo volkomen in zijn gemis, o dat is een heimwee naar die lieve Koning, naar die hemelse Bruidegom, ja, die Allerbeminnelijkste en Allerdierbaarste, Die, Die moet hij hebben, Die moet hij aanbidden, Die moet hij beminnen; Diens kussen moet hij gevoelen. Een waarachtig nooddruftige die roept, die roept onverminderd, onophoudelijk. En dan kunnen ze zichzelf niet helpen met tranen van ontroering onder de prediking, dan kunnen ze zichzelf ook niet op de been houden met eens een rijk gevoel tijdens het zingen van een psalmversje; dat is allemaal groot, maar ze zijn nauwelijks, nauwelijks verder, of dat gemis van die Koning knaagt alweer; want ze hebben Hém, Hém nodig, die Heiland en Zaligmaker. O geliefden, dan gaat Psalm 6 voor zo’n mensenkind zo levend worden, waar staat: “Ik doe mijn bed den gansen nacht zwemmen, ik doornat mijn bedstede met mijn tranen.” O, dan weet zo een niet niet meer waar hij het zoeken moet. Die ligt nachten wakker om onophoudelijk te roepen en te smeken. U moet het in de psalmen maar eens nalezen hoe vaak het daar staat dat Gods kinderen ’s nachts tot de Heere roepen om Hém, die lieve Zaligmaker te mogen ontmoeten. Maar weet u, dan komt zo’n mensenkind erachter dat hij niet eens roepen kan als de Heere het niet gééft, en dat hij helemaal niet wenen kan als de Heere geen tranen om te wenen geeft, en dat die mens niet kermen kan en dat die mens niet zuchten kan als de Heere dat niet werkt. O, dan gaat zo’n nooddruftige bemerken dat hij alles van de Heere moet ontvāngen.

Ik ontmoet wel eens mensen, die zeggen: “Ja, dat roepen tot de Heere ken ik, daar weet ik van, want de angsten der hel hebben me wel eens besprongen en ik heb de dood wel eens in de ogen gekeken, en wat heb ik het toen benauwd gehad; maar toen heb ik tot de Heere geroepen: “Heere, red me, Heere, verlos me.” En wat staat er nu in Psalm 50 : 15? Daar zegt de Heere toch: “Roep Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren?” Dan zegt zo een: “Ik heb geroepen, dan is het toch goed met mij? Dan komt alles voor de eeuwigheid toch in orde? Dan hoef ik toch nergens benauwd voor te zijn? Maar o, wat bedriegt zo een zichzelf geliefden; want daar waar het roepen van een mensenkind niet in waarheid wordt gevolgd door een antwoord van de Heere - niet een zelf bedacht antwoord, niet een gestolen antwoord - nee, een van de Héere ontvangen antwoord; daar waar een mensenkind niet in waarheid gebracht is op dat plekje waar hij alles van zichzelf verliest, om van achter het recht die Zaligmaker, de Koning Die redt, te ontvangen, daar heeft die mens niets om zalig en behouden te kunnen worden, daar blijft zo’n mens als een vuurbrand in het hellevuur liggen, om eens, eeuwig op die plek te komen waar men zal verteren zonder ooit te verteren in diepe, helse smarten. O, daar komt men als het ware zonder bruiloftskleed in de bruiloftszaal van de hemelse Bruidegom En dan weet u vermoedelijk wel dat de Koning Zijn knechten opdracht geeft om zo een te grijpen, te binden en buiten te werpen waar de honden en de moordenaars zijn, waar geen leven is, maar slechts een eeuwig zielsverderf.

O geliefden, een waarachtig nooddruftige die blijft roepen, ja die blijft roepen.

Maar hoe is het bij ú? Weet ú daarvan? Mag u het in stilte voor uzelf weten dat u vaak roepende gevonden wordt, op de knieën? Kent u dat hunkeren, dat verlangen, omdat u het gemis kent van die Koning? Weet u, de Koning Die redt, redt slechts ware nooddruftigen, die door het werk van Gods lieve Geest alles zijn kwijtgeraakt en die zijn blijven roepen tot de Heere om van Hem verschoond en verlost te worden tot de eeuwige lofprijzing van Gods nooit volprezen Naam.

3. De ellendige die geen helper heeft.

Dan komt nu ons derde aandachtspunt te spreken over *de ellendige die geen helper heeft*. Dan begrijpt u vermoedelijk wel dat die nooddruftige nu op een andere manier wordt omschreven, namelijk als een ellendige die geen helper heeft. Vroeger op de catechisatie leerden wij dat altijd – en ik hoop dat dát hier nog zo is – dat een ellendige een uitlandige is. Want iemand die ellendig is en het dus moeilijk heeft, is niet iemand die met ziekte te maken heeft, of die in de zorgen zit – ook al hebben wij dat er wel van gemaakt – maar een ellendige is naar het Bijbels besef, een uitlandige, en dus iemand die in het buitenland terechtgekomen is. En nu vermoedt u misschien wel, hoe het is een geestelijk ellendige te zijn, want wij mensen zijn uit het land van de hemelse Vader weggegaan. Wij hebben God de rug en de nek toegekeerd en wij zijn bij God vandaan gelopen. Wij hebben ons erfdeel opgevraagd en wij brengen dat erdoor, ons levenlang. En wat zou het nu groot zijn als we in waarheid zouden lijken op de verloren zoon. Dat was ook een ellendige; dat wist hij in het begin niet, totdat hij bij de zwijnen zat. Hij begeerde zijn buik te vullen met de zwijnendraf. Maar niemand gaf hem die. En wat was dat groot, want als mensen hem die draf hadden gegeven, dan had hij er nog van gegeten ook en dan had hij daar genoeg aan gehad. Maar niemand gaf hem die, en toen keerde hij door het werk van de Heilige Geest tot zichzelf in. Toen keerde hij zich om en toen keerde hij terug naar zijn vader. Een ellendige is iemand die weggelopen is bij de Vader vandaan, om Hem nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. Een ellendige is iemand zonder God, als een goddeloze, die de omgang met de Heere heeft verbroken, iemand die nooit kan schuilen bij de Vader, iemand die overgegeven is aan het eeuwige verderf, en iemand die zich, zij het misschien keurig, uitleeft naar de geneugten van het eigen bestaan. Maar bent u in de beleving wel eens tot zo'n ellendige geworden? "Och", zegt u misschien, "ik woon toch goed in Nieuw-Lekkerland, ik woon niet in het buitenland, ik heb nog familie om me heen." Nee, maar ik bedoel géestelijk: Hebt u het van binnen al eens gevoeld dat u uit Gods vaderland weggelopen bent, dat u zich daar uit-gezondigd hebt, dat u alles verbeurd hebt bij de Vader? Ja, bent u wel eens tot een waarachtig ellendige geworden? Bent u daar al eens mee gaan zitten en bent u daar wel eens mee in de binnenkamer gekomen? Ja, bent u wel eens in waarheid overtuigd geworden van zonde, gerechtigheid en oordeel? En hebt u toen gezien dat u geen helper hebt, en dat u dus een ellendige bent die geen helper heeft? Ach, ik weet het wel, wij proberen onszelf er altijd uit te helpen, nietwaar? Dan hebben we dit en dan hebben we dat. Maar als je geestelijk geen helper hebt, dan kunnen mensen je niet meer helpen, dan kan je godsdienst je niet meer helpen, dan kunnen je goede daden je niet meer helpen, dan kunnen je hobby's je niet meer helpen. Dan ben je een ellendige die geen helper heeft. Dan kunnen je

vrome gestalten je evenmin helpen. Ja, dan helpt je niets meer, dan ben je overal doorheen gezakt, en heb je alleen nog maar zonde en schuld. Geen helper. Dat is toch erg! Als je als kind hard gevallen bent, en je hebt pijn, en je ligt daar te huilen op de grond, en je roept om je moeder, en je moeder is er niet; en er is niemand die je opraapt, niemand die je helpt, dat is toch erg. Maar geestelijk is het nog veel erger; geestelijk te zien alles te missen, en te roepen om hulp, om de Koning Die redt; en je hebt geen helper. Wat is dat erg. Maar dáár brengt de Heere nu dat ware volk. Op dat plekje komt het te liggen, waar het zielsbevindelijk gevoelt geen helper te hebben. En dan gaat het nog dieper, want dan gaat zo'n mensenkind, op die geestelijke weg, leren dat het nog zijn eigen schuld is ook, dat hij geen helper heeft. Alles is verzondigd en alles is verbeurd; het is naar Gods récht, dat hij geen helper heeft; het is verdiend geen helper te hebben, het is éerlijk als de Heere zó een wegwerpt in de hel! Maar dan mogen we gaan doorlezen; want als een mens op dat plekje komt waar hij alles kwijt is, dan gaat hij het meemaken dat de Koning Die redt, zó een komt op te rapen en zó een komt te helpen. Ja, dat die Koning, die meerdere Salomo, zo'n verlorene, zo'n verdorvene, zo'n verdoemde, zo'n walgelijk mensenkind, zo'n melaatse, komt aan te raken, te vertroosten, te reinigen, te wassen in Zijn bloed, en komt te begiftigen met een nieuw hart en met het waar zaligmakend geloof, om alle schatten en gaven, waarvoor Hij Zijn leven heeft gegeven, aan zó een toe te passen. O geliefden, dan wordt zó een bekleed met het kleed van Christus' gerechtigheid, Christus' heiligheid en Christus' heerlijkheid. Dan wordt zó een als een reine maagd, zonder vlek of rimpel, voor de Vader gesteld. Dan wordt zó een soms zelfs in de volle beleving des harten teruggebracht in het hart van de Vader; om Thuis te zijn, een ogenblik Thuis, en te weten dáár te mogen komen, aan het eind van het aardse leven. O, dan mag zó een wegschuilen achter die Koning, die meerdere Salomo, en dan mag zó een het horen: "Ik zal voor u strijden, en gij zult stil zijn." Ja, dan mag zó een het beleven dat die Koning de dood en de duivel heeft overwonnen, en het graf tot een doorgang heeft gemaakt naar het eeuwig, zalig leven. O geliefden, dan mag zó een het ervaren dat het leven hier op aarde, ondanks moeite en strijd, een pad is naar het Thuiskomen in Gods hemelse heerlijkheid, om daar de Vader, de Zoon en de Heilige Geest eeuwig groot te maken! Weet u, het volk dat bij die Koning behoort, zal ervaren elke dag weer in het gemis terecht te komen, omdat het niets meer heeft van zichzelf; maar het zal ook mogen ervaren hoe die Koning der koningen dezulken dagelijks komt te voeden en te laven met Zijn hemelse gaven. En het zal meemaken hoe het biddende voort mag gaan, van dag tot dag, en hoe de Heere hen komt te leren om in afhankelijkheid en aanhankelijkheid van hun Koning op weg te zijn en te blijven; om dwars door de dood heen, de overwinningskroon die ontvangen mag worden, aan Christus' voeten te werpen en het te zingen: "Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen." O geliefden, dan mogen dezulken door de Koning Die redt, als noodduftigen en ellendigen, een plek innemen te midden van het volk des Heeren. En dan mogen ze met de engelen de drie-enige God eeuwig verheerlijken. Och geliefden, zult ú daar nu ook bij zijn? Vraagt het u eens af; als het vannacht eeuwigheid wordt, hoe is het dan met u?

O **onbekeerden** onder ons, o zeker, ge weet het, ge moet bekeerd worden, ge moet die Koning leren kennen. En verder? U gaat misschien straks de kerk

uit met het gevoel van: Ja, ik moet er toch eens wat aan gaan doen. Maar wat zou het erg zijn geliefden, als de dood na korte tijd een einde aan uw aardse bestaan komt te maken en het eeuwigheid voor u wordt, want dan zult ge eeuwig smarten lijden in de hel. Oh, laat u vanavond toch nog waarschuwen! Roept de Heere toch aan om in uw leven te komen.

En bekommerden onder ons, ach wat hebt ge vanavond misschien wel in tranen de prediking gevolgd, en wat is uw weg daarin misschien wel verklaard geworden. En wat weet ge het precies, Hém te missen, die lieve Koning Die redt. O bekommerden, roept maar, blijft maar roepen; want de ware nooddriftige die roept, en de ware ellendige die geen helper heeft, zal het op Gods tijd mogen meemaken die Koning geschonken te krijgen van achter het recht.

En volk des Heeren, u mag ervan weten de lieve Koning Die redt geschonken te hebben gekregen en in Zijn armen te zijn weggesmolten om het steeds opnieuw tegen Hem te zeggen: “Mijn Liefste, mijn Liefste. O, mijn Liefste. Ach, als ge eens over Hem moogt spreken, dan gaan de ogen glimmen, dan gaat het gelaat stralen, want dan raakt ge uzélf een ogenblik kwijt. O, als ge eens in Zijn armen moogt liggen en ge eens opgetrokken moogt worden in de binnenkameren van die Koning en ge dus daar zijt waar uw nardus zijn geur zal kunnen verspreiden, dan moogt ge proeven hoe goed die lieve Koning is. O volk, ziet er maar naar uit om daar te komen. Maar getuigt er hier maar veel van, in uw leven, in uw gesprekken, door uw daden en door uw gehele levensstijl. Ach, we zeiden het al eerder tegen elkaar: “Gods kinderen zijn veelal zo wereldgelijkvormig.” En dat kan niet. Maar dat kán niet. Dat kan absoluut niet! des Heeren? O volk, gaat de anderen toch voor en toont toch dat ge niet van de wereld zijt, gelijk Christus niet van de wereld is; wekt anderen maar tot jaloersheid, opdat ze zullen leren die Koning te moeten kennen met hun hart. En ziet er maar naar uit, die Koning straks eeuwig de eer te geven, ja om uit Hem en door Hem de drie-enige God te loven en te prijzen. O, dat de Naam des Heeren verheerlijkt zou worden, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Psalm 118 : 7

*De HEER' is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn lied, mijn psalmgezang;
Hij was het Die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.
Men hoort der vromen tent weergalmen
Van hulp en heil, ons aangebracht;
Daar zingt men blij, met dankb're psalmen:
Gods rechterhand doet grote kracht.*

Preek gehouden:

Hersteld Hervormde Kerk te Nieuw-Lekkerland. 13 Juni 2004